

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518

จันทร์ฉาย ศรีทิพย์อาสน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2558

Legal Issues on Enforcement of the Town Planning Act B.E. 2518

Janchai Srithip-art

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรชัย เลื่อนฉวี ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตา ตลอดจนตรวจสอบความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จ ผู้เขียนซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อสังเกตต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ โลจายะ และรองศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ เดียววิเศษ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และทำการตรวจพิจารณาให้ความรู้ คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ มงคล มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งขอขอบคุณบุคลากร ในส่วนบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนด้วยดี

ขอขอบคุณนายพสธร พันธุ์สุวรรณ ที่ได้เสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือผู้เขียนอย่างยิ่งทั้งในการติดต่อประสานงาน การให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียน จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จขึ้นได้

ผู้เขียนขอขอบคุณนางสาวจิรพรรณ กาญจนอุดม ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และพี่ ๆ เพื่อน ๆ กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก ๆ และสำนักกรรมธิการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา โดยเฉพาะนางสาวสุพัตรา พวงสนิท และนางสาวเอมอัชฌา บุญเกิด ที่ได้ชี้แนะแนวทาง สนับสนุนข้อมูลและคอยช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนด้วยดีเสมอมา รวมทั้งขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน โดยเฉพาะนางสาวยมนา ฐิณะกุล ที่คอยให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนด้วยดีอยู่เสมอ

เหนือสิ่งอื่นใด การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะสำเร็จลงมิได้ หากปราศจากกำลังใจจาก บิดา มารดา อันเป็นที่รักยิ่งของผู้เขียน รวมไปถึงทุกคนในครอบครัวศรีทิพย์อาสน์ ที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุน เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งใจไว้

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจอยู่บ้าง ผู้เขียนขออุทิศให้แก่บุพการี คณาจารย์ ตลอดจนผู้แต่งตำรา บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

จันทร์ฉาย ศรีทิพย์อาสน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. หลักการและทฤษฎีทางกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมือง และแนวคิดและข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมือง.....	10
2.1 แนวคิดและข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมือง.....	10
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภารกิจของรัฐ.....	23
2.3 แนวคิดและทฤษฎีการบริการสาธารณะ.....	27
2.4 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	42
2.5. หลักนิติรัฐ.....	50
2.6 หลักประโยชน์สาธารณะ.....	57
3. กฎหมายที่เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองของต่างประเทศและประเทศไทย.....	64
3.1 กฎหมายการวางและจัดทำผังเมืองของต่างประเทศ.....	64
3.2 กฎหมายการวางและจัดทำผังเมืองของประเทศไทย.....	109
4. วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับใช้ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 และแนวทางแก้ไขปัญหา.....	133
4.1 ปัญหาสถานะทางกฎหมายและการบังคับใช้แผนผังเมืองระดับนโยบาย และแนวทางแก้ไขปัญหา.....	134
4.2 ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับใช้ผังเมืองเฉพาะตาม พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และแนวทางแก้ไขปัญหา.....	144

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมือง และแนวทางแก้ไขปัญหา.....	155
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	170
5.1 บทสรุป.....	170
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	174
บรรณานุกรม.....	179
ประวัติผู้เขียน.....	184